

Sta Kramberger in Uran osebno dobila ukor?

Konec aprila so se upokojenima nadškofoma iztekle zadolžitve, s tem pa članstvo v Slovenski škofovski konferenci, pravi vrh Katoliške cerkve in zatrjuje, da ni dobil dekreta iz Rima. Ali sta ga prejela upokojena nadškofa, pa v SŠK ne vedo. Domnevajo, da ne

VANESSA ČOKL

Konec aprila so se upokojenima nadškofoma Alojziju Uranu in Francu Krambergerju pa upokojenemu pomožnemu škofu Jožefu Smeju iztekle zadolžitve v Slovenski škofovski konferenci (SŠK), ki si jih škofi, ko je treba, razdelijo in prerazporedijo. S tem se je zaključilo njihovo članstvo v SŠK, je vrh Katoliške cerkve v Sloveniji sporočil včeraj na tiskovni konferenci v Ljubljani. Odločitev je Slovenska škofovska konferenca sprejela 26. aprila, na sestanku škofov, zgodilo se je na dan, ko se je s člani SŠK srečal predsednik republike Danilo Türk in so bili vsi člani SŠK zato na kupu.

Upokojeni (nad)škofi izjemoma ostanejo člani škofovskih konferenc, dokler še imajo kakšne naloge. Da je hkratna trojna ugasnitev članstva v SŠK nekoliko nenavadna, na to v Slovenski škofovski konferenci niso odgovorili nič. Pravijo pa, da dekreti, navodila škofovskim konferencam niso model, po katerem bi funkcioniral Sveti sedež. Nobenega dekreta ali navodila, naj (disciplinsko) ukrepajo proti Krambergerju iz finančno nasledle mariborske nadškofije in proti Uranu, v Slovenski škofovski konferenci niso dobili, zatrjujejo. Da je dekret prišel, je zadnje dni del medijev povzegal po časniku Delo. Delov novinar se je na tiskovni konferenci izgovoril, češ da je to povedal ljubljanski pomožni škof Anton Jamnik, ta pa je bil včeraj nedosegljiv, da bi pojasnil, kaj da je ali ni govoril. Nič ni prišlo ne po navadni ne po elektronski pošti ne kako drugače. Ničesar niso dobili, za-

gotavlja predsednik SŠK, ljubljanski nadškof in metropolit Anton Stres. Ne vedo pa v SŠK, ali je kaj prišlo direktno k upokojenima nadškofoma iz vatikanske kongregacije za škofove. "Mi s tem nismo seznanjeni," pravi Andrej Saje iz Slovenske škofovske konference, kjer domnevajo, da "nista dobila nobenega papirja". Po Saju tu ni res, da bi škofi kar izgubili škofovski prstan in palico, znamenji škofovske službe, kakor se je omenjalo na račun Krambergerja in Urana. To se zgodi, le če se škofi laizirajo, gredo v laiški stan, pravijo v Cerkvi.

Uran: Domneve o mojem očetovstvu so neutemeljene

Upokojena nadškofa sta sedanjima ordinarijema v Ljubljani in Mariboru dala na tiskovni konferenci prebrati svoji izjavi in v njih ni nič o kakšnem vatikanskem ukoru. Neuradno se tudi ve, da je na primer upokojeni ljubljanski nadškof pred dnevi blagoslovil neko cerkev na Gorenjskem in da ima upokojeni mariborski nadškof na programu nekaj birm. Težko da bi oba vse to še delala, če bi bila "razlaščena" vseh cerkvenih opravil, kakor je v začetku tedna poročalo Delo. Nadškof Uran v izjavi zanika, da bi bil kateremukoli otroku oče ali da bi Sveti sedež od njega zahteval pristanek na ugotavljanje očetovstva. "Te besede niso resnične. Nikoli od nikogar nisem dobil zahteve po ugotavljanju očetovstva. Ob tem izjavljam, da so domneve o mojem očetovstvu neutemeljene." Ko se je zaradi načetega zdravja in s tem zmanjšane sposobnosti za vodenje nadškofije tej nalogi 2009. odpovedal, je nasledniku obljubil pomoč, kolikor je bilo v njegovih močeh, to je vsa zgodba po Uranu. Nadškof Kramberger pa v izjavi, ki jo je prebral njegov naslednik v Mariboru Marjan Turnšek, pravi, da se je z upokojitvijo pozimi 2011 odpovedal zadolžitvam v Slovenski škofovski konferenci (vodenju slovenske liturgične komisije), članstvo v SŠK mu je ugasnilo in umaknil se je v zasebno življenje.

Stres: Pogodba za Betnavo je bila korektna

Da bi Sveti sedež, zaradi finančnega poloma mariborske Cerkve, kak po-

stopek vodil proti njima, nadškofa v Ljubljani in Mariboru Anton Stres in Marjan Turnšek ne vesta. O spornem in nedokončanem Vegradovem obnavljanju dvorca Betnava v Mariboru, ki se je izteklo v kriminalistične ovadbe, je nadškof Stres, ki je bil od začetka leta 2009 nadškof pomočnik v Mariboru, včeraj rekel, da so iskali strateškega partnerja, da obnovi Betnavo in jo vzame v najem. Našli so danes propadli Vegrad in septembra 2009 je Stres podpisal pogodbo. Misli, da je bila korektna, je ponovil, gospodarska uprava mariborske nadškofije da je iz uradnih podatkov črpala informacije o Vegradu, po katerih se je kazal zanesljivo podjetje. "Če je Vegrad zavajal, je pa drugo vprašanje," pravi Stres, ki je bil konec istega leta že povišan v nadškofa in metropolita v Ljubljani, zato se, pravi, z Betnavo ni več ukvarjal, nič več ni imel s tem. Trdi, da ni nikjer rekel, da je ta posej zakonit, samo to da je rekel, da po njegovem pogodba za Betnavo, ki jo je podpisal, ni bila sporna.

Ali bo kdo v mariborski nadškofiji cerkveno odgovarjal za velikanski finančni zdrs, ki se je začel razpletati pred dobrim letom, z upokojitvijo prejšnjega mariborskega nadškofa pa z umikom dolgoletnega ekonomista Mirka Krašovca? Kriminalistična preiskava poteka, pravi mariborski nadškof Turnšek, to je stvar sodišča. Cerkevne sankcije pa da tudi niso izključene, že od začetka tako imenovane apostolske vizitacije zaradi problemov v mariborski Cerkvi postopki po Turnšku potekajo, dokler so odprti, pa jih ne more komentirati. Veliko je še vedno dobrega v Cerkvi, pravi mariborski nadškof, na primer karitativnost. So pa tudi sence, a se je veliko že ukrepalo.

O ideji patra Bogdana Knavsca, da po finančnem polomu v Mariboru Cerkev ustanovi nekakšen solidarnostni sklad, da mali delničarji z vložki v propadlih finančnih holdinških blizu mariborske nadškofije ne bi bili ob svoje premoženje, pa predsednik Slovenske škofovske konference Anton Stres pravi, da so razmišljali, kako zaključiti to mučno zgodbo, reagirali so "že veliko pred Knavsom", tudi scenarij okrog solidarnostnega sklada so preverili, a ugotovili, da je

to pravno nemogoče, celo nezakonito in praktično neizvedljivo. Lažno vzbujanje upanja bi bilo to po Stresu, "ni mogoče zbrati toliko denarja". Pa tudi res ni, da bi bili ljudje tu ob svoje premoženje. "Izgubili s(m)o certifikate," pravi ljubljanski nadškof. Za zdaj finančno nasedli mariborski nadškofiji ne grozi, da bi bila zaradi "svetega bankrota" ob kakšno nepremičnino,

pa pravi mariborski nadškof. So pa banke upnice, nekoč radodarne daljke kreditov gospodarsko ekspanzivni mariborski nadškofiji, blokirale vsakršno razpolaganje z nepremičninami, tudi če bi katero hoteli prodati, je po Turnšku v mariborski nadškofiji zdaj ne bi mogli. Tri nepremičnine so zastavljene, med njimi samostan Studence.

"Ne verjamem"

"Ne izključujem te možnosti," cerkveni zgodovinar Metod Benedik odgovarja Večer, ali je možno, da bi bila domnevni disciplinski dekret upokojena Alojzij Uran in Franc Kramberger dobila direktno, osebno. A po drugi strani ne verjame, da bi se tako ukorjena še pojavljala na javnih cerkvenih nalogah, kakor se je pred dnevi na primer nadškof Uran. Najbrž bi našla kakšno opravičilo in ne prišla več, razmišlja Benedik.

V Slovenski škofovski konferenci, ki jo vodi ljubljanski nadškof Anton Stres (v sredini ob mariborskem nadškofu Marjanu Turnšku in Andreju Sajetu iz SŠK), domnevajo, da upokojena ljubljanski in mariborski nadškof od Svetega sedeža nista dobila "nobenega papirja".